

Cuộc gọi điện của ông Tập gửi thông điệp cảnh báo chuyện Biển Đông

Hải Doan (TH)

Vietnam Times, 16 July 2020

Nhà lãnh đạo Trung Quốc đã gọi điện chúc mừng Thủ tướng Lý Hiển Long tái đắc cử đúng một ngày sau khi Washington bác bỏ yêu sách của Bắc Kinh ở Biển Đông.

Theo báo South China Morning Post (SCMP), ngày 14-7 ông Tập Cận Bình đã có cuộc điện đàm với Thủ tướng Singapore Lý Hiển Long. "Ông Tập cho biết quan hệ song phương đang ở một điểm khởi đầu lịch sử mới và hai bên nên tổ chức lễ kỷ niệm với những hình thức linh hoạt và đa dạng, để tăng cường sự ủng hộ của công chúng cho tình hữu nghị song phương. Trung Quốc sẵn sàng hợp tác với Singapore để vượt qua những phiền nhiễu và cùng nhau bảo vệ hòa bình và ổn định khu vực".

Đại sứ quán Trung Quốc tại Singapore cho biết ông Tập điện đàm với ông Lý để chúc mừng Thủ tướng Singapore đã giành chiến thắng trong cuộc tổng tuyển cử ngày 10/7. Theo Bộ Ngoại giao Singapore, trong cuộc điện đàm, ông Tập nhấn mạnh với ông Lý rằng đây là dịp kỷ niệm 30 năm quan hệ Trung Quốc - Singapore. Cả hai lãnh đạo hoan nghênh hợp tác song phương để giải quyết hệ quả từ Covid-19.

Thời điểm ông Tập gọi điện chúc mừng ông Lý cũng là yếu tố được giới quan sát chú ý. Một ngày trước cuộc điện mừng, Washington tuyên bố bác bỏ hầu hết các yêu sách chủ quyền của Trung Quốc tại Biển Đông, và Bộ Ngoại giao Trung Quốc cũng đã lên tiếng cáo buộc Mỹ làm rối loạn hòa bình và ổn định tại vùng biển tranh chấp.

Một số chuyên gia nhận định những lời này của ông Tập có thể hiểu như một sự nhắc khéo Singapore không nên chọn đứng về phía nào trong những xung đột căng thẳng hiện nay giữa Washington và Bắc Kinh về Biển Đông và một loạt vấn đề khác như thương mại, nhân quyền...

Cùng ngày, ông Tập điện đàm với Thủ tướng Thái Lan Prayuth Chan-ocha để thảo luận về tăng cường hợp tác phát triển thuốc chữa Covid-19. Thái Lan là một trong hai quốc gia Đông Nam Á có liên minh an ninh với Mỹ, bên cạnh Philippines.

Global Times, tờ báo thuộc People's Daily, cơ quan ngôn luận của đảng Cộng sản Trung Quốc, trích lời Chen Xiangmiao từ Viện Nghiên cứu Biển Đông, nói rằng cuộc gọi của Chủ tịch Trung Quốc với Thủ tướng Singapore và Thái Lan - "hai trong số những quốc gia ASEAN quan trọng nhất, rõ ràng nhằm gửi tín hiệu tới Mỹ rằng quan hệ của Trung Quốc với các nước trong khu vực này không mong manh như Washington nghĩ".

Thủ tướng Singapore từng nói rằng họ sẽ không đứng về phe nào và cố gắng giữ mối quan hệ cân bằng với hai cường quốc. Ông nhấn mạnh mối quan hệ an ninh mạnh mẽ của Singapore với Mỹ, nơi họ mua các thiết bị tiên tiến và các công ty Mỹ là bên đầu tư nhiều nhất vào Singapore. Tuy nhiên, họ cũng nhấn mạnh Trung Quốc là đối tác thương mại lớn nhất của Singapore.

Ông Dylan Loh - phó giáo sư ngành quốc tế học tại ĐH Công nghệ Nanyang (Singapore) - nhận định "những sự phân tâm" mà ông Tập nhắc tới trong cuộc điện đàm có thể là sự ám chỉ tới vấn đề Biển Đông, cùng "lời nhắc nhở nhẹ nhàng là mối quan hệ Singapore - Trung Quốc còn lớn hơn" những gì đang xảy ra ở vùng biển tranh chấp.

Còn ông Drew Thompson - cựu quan chức Lầu Năm Góc từng phụ trách quản lý các mối quan hệ song phương với Trung Quốc, Đài Loan và Hồng Kông - cho rằng cuộc điện đàm giống như một sự răn đe bóng gió với Singapore liên quan tới động thái của Mỹ.

"Nó có thể là lời nhắc nhở với Singapore nếu họ không ủng hộ Trung Quốc trong những vấn đề này, Trung Quốc có thể gây ra những sự phân tâm như họ từng làm lần trước với Singapore", ông Thompson nói.

Chan Heng Chee, cựu đại sứ Singapore tại Mỹ, nói rằng cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc đã "xấu đi nhanh hơn nhiều so với bất kỳ dự đoán nào".

"Rõ ràng Singapore có lợi ích và mối quan hệ quan trọng với cả hai cường quốc nhưng chúng tôi chưa bao giờ rơi vào vị trí này trước đây. Chúng tôi chưa từng cảm nhận rõ áp lực và thể giằng co giữa hai cường quốc như bây giờ", bà Chan nói.